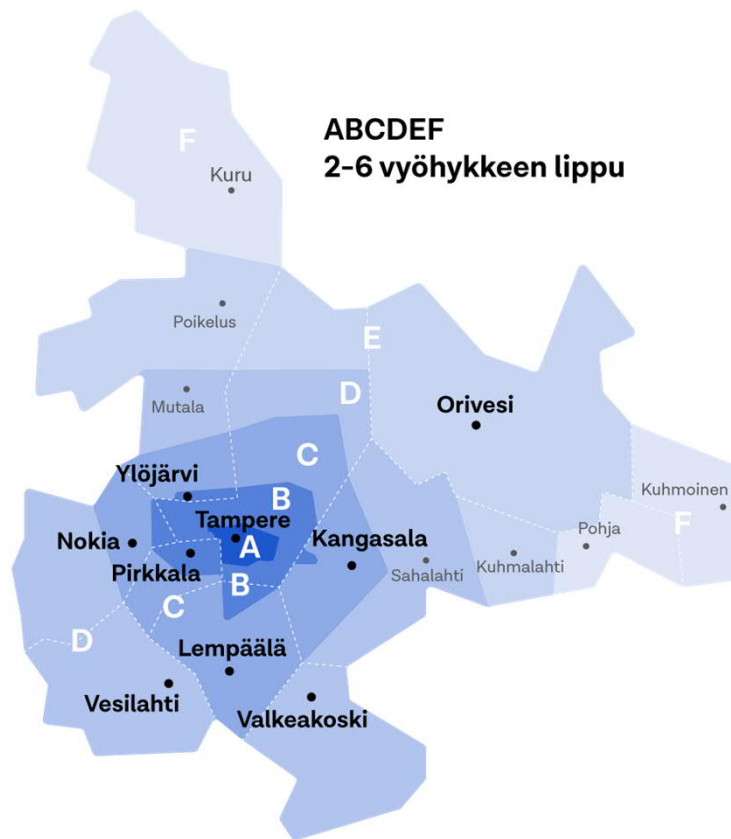

NYSSE

Tausta-aineisto lausuntopyyntöön

Nykyinen Nyssen vyöhykemalli

Vahvuudet:

- Matkan pituuden suhteen tasapuolinen

Heikkoudet:

- Kaikessa asiakasopastuksessa ja viestinnässä aina 6 vyöhykettä ja variaatiota kerrottavana → vaikeaselkoinen lapsille, ikäihmisille ja vieraskielisille
- Lippujärjestelmään vaikea rakentaa helpoksi
- Pitkät joukkoliikennematkat kalliita ja samanaikaisesti tarjonta heikoin

Nykyinen malli ei ole riittävän helppokäyttöinen

Pohjatiedoksi: matkat 1.1.-31.5.2022

Noin 85 % matkoista tehdään AB-lipuilla. Noin 3,5 % lipuista ei sisällä A-vyöhykettä.

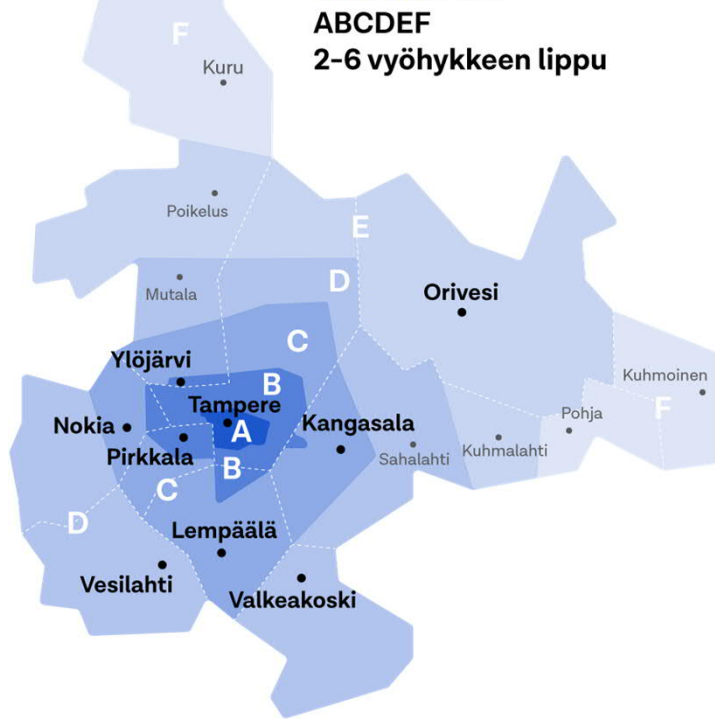
Yli 90 % nousuista tehdään AB-vyöhykkeillä.

	Nousut	%
A	9752036	60,57
B	5279415	32,79
C	889008	5,52
D	88494	0,55
-	60649	0,38
E	26092	0,16
F	5357	0,03
	1,6E+07	100,00

Vyöhyke	Kertaliput ja	Vuorokausi	Kausiliput	Yhteensä	%
AB	4 771 533	201 401	5 795 392	10 768 326	85,41
ABC	316 231	26 367	543 593	886 191	7,03
ABCDE	3 035	206	382 184	385 425	3,06
BC	216 390	1 590	101 033	319 013	2,53
ABCD	38 843	8 879	63 624	111 346	0,88
CD	64 121	446	25 661	90 228	0,72
ABCDE	5 944	567	14 521	21 032	0,17
DE	8 209		1 706	9 915	0,08
BCD	4 434	114	2 128	6 676	0,05
EF	3 139		305	3 444	0,03
CDE	1 682	4	580	2 266	0,02
CDEF	1 207	50	674	1 931	0,02
BCDEF	976	69	219	1 264	0,01
BCDE	644	10	208	862	0,01
DEF	230	8		238	0,00
	157			157	0,00
				12608314	100

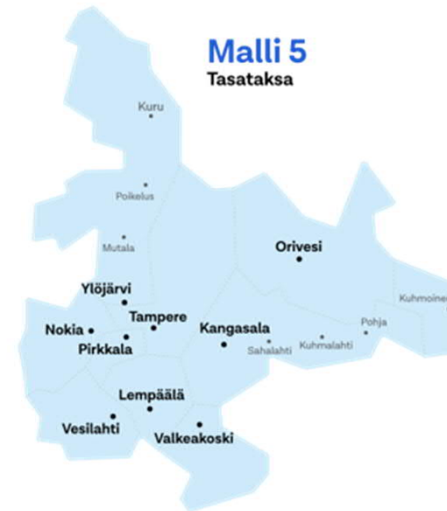
Taulukossa ei koululippuja, jotka voimassa aina koko alueella (kaikki vyöhykkeet)

Nykyinen malli ei ole riittävän helppokäyttöinen

Etäisyysperusteisesti tasapuolinen, mutta muuten vaikeaselkoinen ja järjestelmäkehitystä hidastava

NYSSE Tampereen seudun joukkoliikenne

Kaikkiin malleihin liittyy vahvuuksia ja heikkouksia niin taloudellisesti kuin asiakaskokemuksen kannalta. Vaihtoehtoja on mahdollista tarkastella koko joukkoliikennejärjestelmän tai yksittäisen kunnan tai jopa taajaman näkökulmasta.

Asiakaskokemuksen arviointi

- Työntekijät arvioivat eri mallien mahdollisuuksia helpon ja huolettoman palvelun toteuttamiseksi
- Arvioissa pohdittiin mm.
 - maksu- ja infojärjestelmien taipuisuutta, käytettävyyttä ja saavutettavuutta
 - Henkilökohtaisen neuvonnan ja staattisen opastuksen ymmärrettävyyttä
- Työntekijät arvioivat, olisiko mallilla lyhyt- tai pitkäaikainen myönteinen, neutraali vai kielteinen vaikutus (+/0/-) palvelun järjestämiseen

Palvelun toteuttaminen / Työntekijäkokemus

Maksujärjestelmä

Joukkoliikenne, matkapalvelut

Markkinointi ja vuorovaikutus

Joukkoliikenne, asiakaskokemus

Linjastosuunnittelu

Joukkoliikenne, liikennesuunnittelu

Matkustajaviestintä (staattinen opastus ja infojärjestelmät)

Joukkoliikenne, liikennesuunnittelu

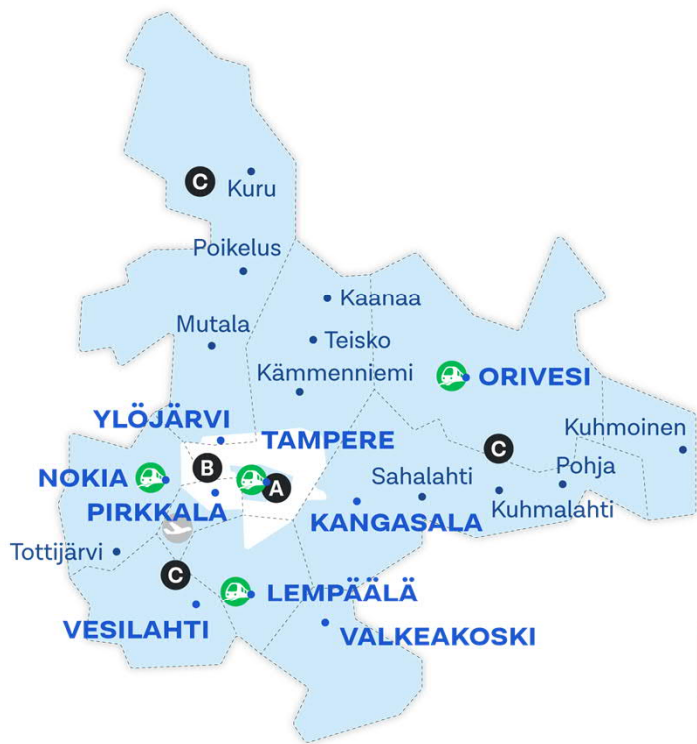
Asiakasneuvonta

Joukkoliikenne, asiakaspalvelu

Matkalippujen tarkastustoiminta ja neuvonta

Matkalippujen tarkastajat

Arviointi: malli ABC-vyöhykkeet

Asiakasvaikutuksia

- **Myönteistä:** Ikäihmisten helppo hahmottaa, selkeyttää nykyistä
- **Neutraalia:** Lapsille pääosin neutraali
- **Kielteistä:** Vammaisten arvion mukaan lähikunnissa eriarvoinen, vieraskielisille opastamisessa haasteita (2 vyöhykkeen minimi), etäisyysperuste ei yhdenvertainen

Palvelu toteuttaminen tällä mallilla

- Muutos helppo toteuttaa, koska järjestelmän logiikka ei muutu
- Neuvonta ja opastaminen helpottuu, myös matkalippujen tarkastajilla

Esimerkkejä lippujen mahdollisista hinnoista

Vyöhykkeet	2	3
Arvolippu, aikuinen	2,12 €	3,43 €
30 vrk aikuinen	56,48 €	73,62 €
360 vrk, aikuinen	398,37 €	559,73 €

Vyöhykkeet A ja B kuten nykyisin.
Nykyiset vyöhykkeet CDEF yhdistetty.

Vyöhykemalli ABC

Esimerkkejä käytetyistä hinnoista:

Vyöhykkeet	2	3
Arvolippu, aikuinen	2,12 €	3,43 €
30 vrk aikuinen	56,48 €	73,62 €
360 vrk, aikuinen	398,37 €	559,73 €
Mobiilivuorokausilippu, aikuinen	7,06 €	9,08 €
Mobiilikertalippu, aikuinen	2,72 €	4,54 €

Vaikutukset:

Nousujen määrän muutos	
Absoluuttinen (nousua/v)	Suhteellinen
-90 000	-0,2 %

Lipputulojen muutos:

	€/v	%
Tampere	+120 000	+0 %
Kangasala	-alle 5 000	-0 %
Lempäälä	+alle 5 000	+0 %
Nokia	-alle 5 000	-0 %
Pirkkala	+alle 5 000	-0 %
Ylöjärvi	-10 000	-2 %
Valkeakoski	-90 000	-11 %
Vesilahti	-10 000	-11 %
Orivesi	-20 000 junat -30 000	-22 %
Kuhmoinen	-alle 5 000	-43 %
Yhteensä	0	0 %

Arviointi: malli yksi vyöhyke

Asiakasvaikutuksia

- **Myönteistä:** lapsille selkeästi helpoin, vieraskielisten lipun hankinta ja opastus helpottuisi, selkokielisyyden suhteen helpoin
- **Neutraalia:** ikäihmisille muutos nykyiseen opeteltava, kuntalaisuuden suhteen yhdenvertainen
- **Kielteistä:** vammaisten mielestä ei voi olla yhdenvertainen hinnoittelun vuoksi (pelko lipun omavastuu osuuksista)

Palvelu toteuttaminen tällä mallilla

- Helpottaa järjestelmien ylläpitoa, vaikka järjestelmien kertamuutos merkittävä
- Ylivoimaisesti helpoin opastaa, selkeyttää monin tavoin
- Matkalippujen tarkastustoiminnan luonne muuttuu (vyöhyketarkastus poistuu)

Esimerkkejä lippujen mahdollisista hinnoista

Vyöhykkeet	1	1 + 20%
Arvolippu, aikuinen	2,22 €	2,52 €
30 vrk aikuinen	59,26 €	67,20 €
360 vrk, aikuinen	418,01 €	474 €
Mobiilivuorokausilippu, aikuinen	7,41 €	8,40 €
Mobiilikertalippu, aikuinen	2,86 €	3,24 €

Yhden vyöhykkeen mallista on lausuntopyynnössä mukana kaksi taloudellista vaihtoehtoa:

1. Joukkoliikennejärjestelmälle kustannusneutraali malli, jossa osalla kunnista subventiotarve kasvaa selvästi. Vaikutukset asiakashintoihin noin +
2. Kuntien subventiotarvetta vähemmän kasvattava malli, jossa asiakashintoja kasvatetaan lyhyillä matkoilla +20%

1. Vyöhykemalli yksi vyöhyke

Esimerkkejä käytetyistä hinnoista:

Vyöhykkeet	1
Arvolippu, aikuinen	2,22 €
30 vrk aikuinen	59,26 €
360 vrk, aikuinen	418,01 €
Mobiilivuorokausilippu, aikuinen	7,41 €
Mobiilikertalippu, aikuinen	2,86 €

Lipputulosten muutos:

	€/v	%
Tampere	+660 000	+2 %
Kangasala	-130 000	-9 %
Lempäälä	-110 000	-11 %
Nokia	-160 000	-14 %
Pirkkala	+30 000	+3 %
Ylöjärvi	-70 000	-8 %
Valkeakoski	-170 000	-23 %
Vesilahti	-10 000	-22 %
Orivesi	-30 000	-30 %
Kuhmoinen	-alle 5 000	-51 %
Yhteensä	0	0 %

Vaikutukset:

Nousujen määrän muutos	
Absoluuttinen (nousua/v)	Suhteellinen
-440 000	-1,1 %

2. Vyöhykemalli yksi vyöhyke+ hinnat +20 %

Esimerkkejä käytetyistä hinnoista:

Vyöhykkeet	1 + 20%
Arvolippu, aikuinen	2,52 €
30 vrk aikuinen	67,20 €
360 vrk, aikuinen	474 €
Mobiilivuorokausilippu, aikuinen	8,40 €
Mobiilikertalippu, aikuinen	3,24 €

Vaikutukset:

Nousujen määrän muutos	
Absoluuttinen (nousua/v)	Suhteellinen
-2 528 000	-6,1 %

Lipputulojen muutos:

	€/v	%
Tampere	+3 749 000	+9 %
Kangasala	- 26 000	-2 %
Lempäälä	- 36 000	-4 %
Nokia	- 73 000	-7 %
Pirkkala	+94 000	+10 %
Ylöjärvi	-4 000	-0 %
Valkeakoski	-116 000	-15 %
Vesilahti	-7 000	-14 %
Orivesi	-18 000	-22 %
Kuhmoinen	-alle 5 000	-45 %
Yhteensä	+ 3,5 M€	7 %

VR – lippuyhteistyön kustannusvaikutus eri malleissa

Subventio syyskuun 2022 matkustajamäärien perusteella			
	Nykytila	malli ABC	yksi vyöhyke
	<i>eur/v</i>	<i>eur/v</i>	<i>eur/v</i>
Nokia	-21 000	-23 000	48 000
Tampere	32 000	31 000	28 000
Lempäälä	-16 000	-18 000	41 000
Orivesi	0	35 000	58 000

Mallin ABC vaikutukset:

- Orivedelle vyöhykemalli 2 lisää 35.000 eur/v
- Tampereen kustannukset eivät muutu

Yhden vyöhykkeen mallin vaikutukset:

- Orivedelle vyöhykemalli 5 lisää noin 58.000 eur/v
- Nokialle vyöhykemalli 5 lisää kustannuksia 69.000 eur / v
- Lempäälälle vyöhykemalli 5 lisää kustannuksia 57.000 eur/v
- Tampereen kustannukset lähes nykyiset

Vaikutukset henkilöautojen matkasuoritteeseen ja hiilidioksidipäästöihin

	Vyöhykemalli ABC	Yhden vyöhykkeen malli	Yhden vyöhykkeen malli 5 +20%
Henkilöautojen matkasuoritteen muutos (ajon.km/vuosi)	-511 000	-2 364 000	+ 4 034 000
Henkilöautoliikenteen hiilidioksidipäästöjen muutos* (tonnia/vuosi)	-62	-286	+487
Hiilidioksidipäästöjen muutos suhteessa nykytilanteen tieliikenteen hiilidioksidipäästöihin**	-0,02 %	-0,07 %	+0,13%
Hiilidioksidipäästöjen päästökustannusten muutos*** (€/vuosi)	-4 800	-22 000	+37 500

* Hiilidioksidipäästökerroin 120,8 g/km

** Vertailuarvo LIPASTO, kuntien päästöt 2020

*** Hiilidioksidipäästökustannus 77 €/kg

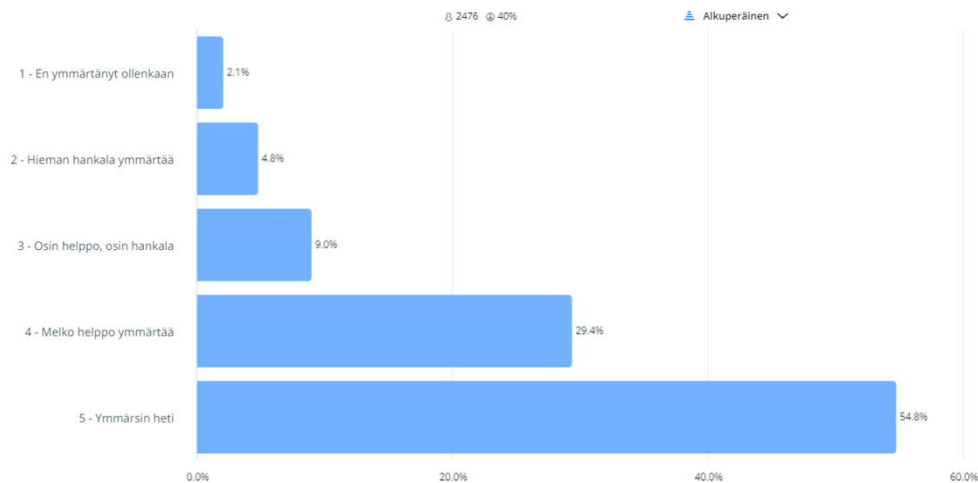
NYSSE

Tuloksia asukaskyselystä

Vyöhykemallit ABC ja yksi vyöhyke

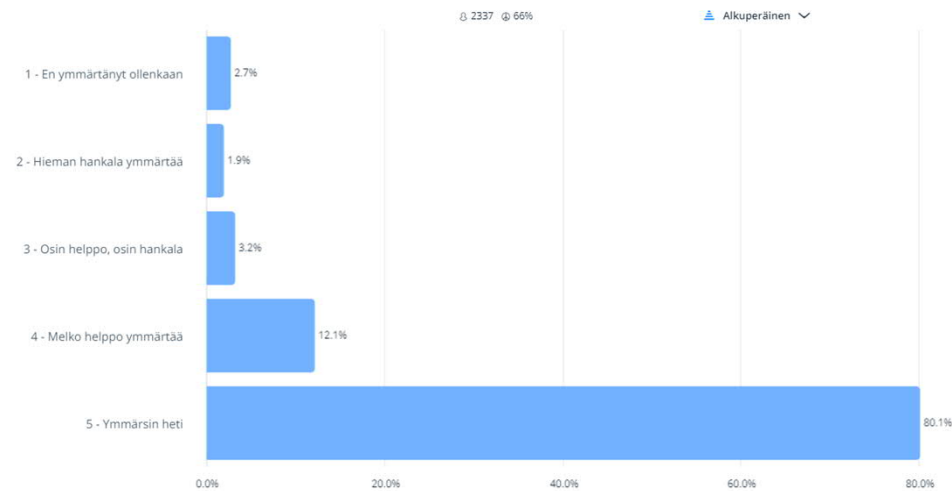
Yleisiä havaintoja asukaskyselystä

Onko ABC-malli helppo ymmärtää?

Onko yhden vyöhykkeen malli helppo ymmärtää?

1
2
3
4
5

Asteikkona:

1= en ymmärrä yhtään 5= ymmärsin heti

ABC-mallista kommentoitua

Ihan hyvä

Koettu vaikeaksi:

- Miksi pitää edelleen olla kahden vyöhykkeen lippu. Kysytään eikö voisi olla vain kaksi vyöhykettä tai voisiko AB vyöhykkeet yhdistää. Vyöhykevalinta edelleen lippulaitteilla vaikeaa
- Vyöhykerajat ei oikeudenmukaisia, esim. B-vyöhyke koettiin suppeaksi

Hyvää:

- hinnat eivät muutu juurikaan
- Selkeä ja oikeudenmukainen
- Houkuttelee tekemään myös pidempiä matkoja
- Vastustusta vyöhykkeiden vähentämiselle, suurin syy on haluttomuus tukea toisten pitkiä matkoja. Hintojen korotuksia helppokäyttöisyyden niissä vaikea hyväksyä.
- Koettiin melko pienenä muutoksena
- Parempi kuin 1 vyöhyke

Yhden vyöhykkeen mallista kommentoitua

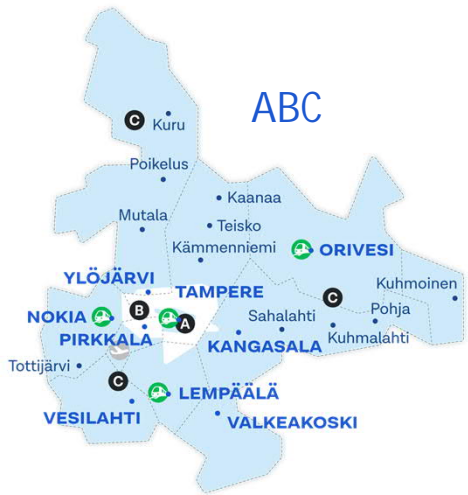
- Koettu vaikeaksi:
 - Ei houkuttele lyhyisiin matkoihin: hinnankorotus ja epäreilouden tunne
 - Ei juurikaan kuvattuja ongelmia
- Hyvää
 - Helppo ja selkeä kaikissa kosketuspisteissä ja kaikilla maksutavoilla, myös erityisryhmäläisille
 - Houkuttelee tekemään myös pidempiä matkoja
 - Nopeuttaa lippulaitteella asiointia
- Melkein kaikki negatiiviset kommentit ovat mainintoja esitetystä hintatasosta. Tunnistettu, että autoiluun nähden edelleen edullinen, mutta hinnankorotus suhteessa hyötyihin koettiin liian suurena

NYSSE

Kuntakohtaiset esitykset

Vesilahti

Muuttaa:

Vesilahti siirtyy yhden nykyistä D-vyöhykettä lähemmän Tampereen keskustaa, jolloin pitkät matkat muuttuvat edullisimmiksi.

Muuttaa:

Laskee merkittävästi pidempien joukkoliikennematkojen hintoja.

	2018	2019	2020	2021
Vesilahden subventiotarve	120 000	133 000	140 000	126 000

	Malli ABC	Malli yksi vyöhyke	Malli yksi vyöhyke +20%
Budjetti-muutos (€)	+5 800	+11 000	+ 7 100
matkustus	+ 3%	+4,6%	+ 1,6 %

Vesilahdella linjan 55 subventiotarve kasvaa hieman, kun lippujen asiakashinnat laskevat selvästi Tampereelle suuntautuviin matkoissa.

linja	Subventio lokakuu 2022 (eur)	€/matkustaja (koko linja)
55 Vesilahti - Lempäälä - Tampere	16 300	3,31